

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стратегії у підприємстві

Каталог 3 вибіркових дисциплін

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 22 грудня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Стратегії у підприємстві
Викладач (-і)	Стефінін Володимир Володимирович, доц., к.е.н., доц. кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380672992171
Е-mail викладача	volodymyr.stefinin@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Сучасний етап розвитку економіки України характеризується нестабільністю умов функціонування підприємств, що зумовлюється підвищенням рівня мобільності зовнішніх чинників і посиленням їх впливу на внутрішнє середовище. Тому ефективна діяльність та подальший розвиток вітчизняних підприємств неможливі без процесу розробки та реалізації стратегії, яка повинна вирішувати завдання забезпечення майбутньої життєдіяльності об'єктів господарювання за рахунок постійного дотримання балансу їх потенціалу з оточенням. Це свідчить про актуальність стратегічного планування та управління підприємствами України й обумовлює необхідність вивчення теорії та практики цих процесів.</p> <p>Предметом є різні стратегії, які підприємства використовують для досягнення своїх цілей у динамічному та змінному бізнес-середовищі.</p> <p>Об'єкт дисципліни: є сам процес підприємницької діяльності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою даної дисципліни є формування в студентів вміння аналізувати та застосовувати стратегічні принципи та інструменти для успішного управління підприємством.</p> <p>Цілі навчальної дисципліни полягають в наступному:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розвитку стратегічного мислення: Дисципліна допомагає студентам розвивати здатність стратегічного бачення, аналізувати поточну ситуацію та приймати обґрунтовані стратегічні рішення. • Вивчення стратегічних інструментів: Студенти ознайомлюються з різноманітними аналітичними та стратегічними інструментами, такими як SWOT-аналіз, PESTEL-аналіз, аналіз конкурентного середовища тощо. • Розробки навичок стратегічного планування: Студенти вчать формулювати та реалізовувати стратегії для досягнення поставлених цілей, враховуючи зовнішні та внутрішні фактори. • Розуміння конкурентного середовища: Дисципліна допомагає студентам аналізувати ринкову конкуренцію, визначати конкурентні переваги та ризики. • Освоєння стратегій розвитку: Студенти вивчають різні стратегічні підходи, такі як розвиток бізнесу, диверсифікація, міжнародна експансія тощо. • Оцінка та контроль стратегій: Студенти навчаються оцінювати ефективність стратегій та здійснювати контроль за їх реалізацією, вносячи необхідні корективи. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Програмні компетентності</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах</p>	

підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність працювати в команді.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Результати навчання

Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
практичні заняття	14
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	076 Підприємництво та торгівля	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	семінарські	самостійна робота	лекції	семінарські	самостійна робота
Тема 1. Роль стратегічного управління у формуванні та збереженні конкурентних переваг підприємства	2		5			7
Тема 2. Різноманітність стратегій у підприємстві: від стратегій розвитку до		2	5	2		7

стратегій управління ризиками						
Тема 3. Процес стратегічного планування та виконання стратегій в умовах невизначеності та змін	2	2	5		2	5
Тема 4 Аналіз зовнішнього середовища як ключовий елемент стратегічного планування	2	2	5		2	7
Тема 5. Внутрішні фактори та стратегічне планування: аналіз ресурсів та компетенцій підприємства	2	2	5			9
Тема 6. Стратегії розвитку бізнесу: від збільшення обсягів продажів до введення нових продуктів на ринок	1	2	5			7
Тема 7. Мінімізація ризиків та ефективне управління несприятливими ситуаціями: стратегії для забезпечення сталого розвитку підприємства	1	2	5	2		9
Тема 8. Стимулювання інновацій та впровадження нововведень: стратегії для забезпечення конкурентоспроможності на ринку	2	2	5			7
Тема 9. Етичні принципи та сталі стратегії в підприємстві: відповідальне управління для досягнення довгострокового успіху	2	2	5		2	7
Індивідуальне завдання			15			15
Усього годин	14	16	60	4	6	80
6. Система оцінювання курсу						
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бална – (шляхом накопичення балів протягом семестру) Поточний контроль 0-50 балів; Самостійна робота 0-30 балів; Індивідуальне завдання 0-20 балів.					

Поточне тестування та самостійна робота		Сума балів з навчальної дисципліни																						
Модуль 1			Модуль 2																					
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3																					
1	Самостійна робота		Індивідуальне завдання																					
поточний контроль																								
Теми 1-9	Теми 1-9		Теми 1-9																					
50	30	20																						
100			100																					
<p>Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="3">Шкала оцінювання для заліку</th> </tr> <tr> <th>університетська</th> <th>національна</th> <th>шкала ECTS (ЄКТС)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td rowspan="5">зараховано</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>80-89</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70-79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60-69</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50-59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26-49</td> <td rowspan="2">Не зараховано</td> <td>FX</td> </tr> <tr> <td>1-25</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table>			Шкала оцінювання для заліку			університетська	національна	шкала ECTS (ЄКТС)	90 – 100	зараховано	A	80-89	B	70-79	C	60-69	D	50-59	E	26-49	Не зараховано	FX	1-25	F
Шкала оцінювання для заліку																								
університетська	національна	шкала ECTS (ЄКТС)																						
90 – 100	зараховано	A																						
80-89		B																						
70-79		C																						
60-69		D																						
50-59		E																						
26-49	Не зараховано	FX																						
1-25		F																						
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального завдання – (ІЗ) «Розробка стратегії підприємства» (Студент обирає вид бізнесу, яким хоче займатись й створює бізнес-модель власного реального бізнесу).</p> <p>Індивідуальні завдання (ІЗ) виконується у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви завдання, шифру групи та прізвища виконавця. Розподіл завдань здійснює викладач в межах групи або лекційного потоку (згідно порядкового номеру чи іншим способом (можна використати метод роботи в малих групах), координатор староста,</p> <p>Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту).</p> <p>Максимальна оцінка за ІЗ становить 20 балів.</p>																							
Семінарські заняття	<p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%.</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 50 бальну шкалу.</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>Оцінка</th> <th>Умови отримання оцінки</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">5 «відмінно»</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що </td> </tr> </tbody> </table>		Оцінка	Умови отримання оцінки	5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що 																		
Оцінка	Умови отримання оцінки																							
5 «відмінно»	<ul style="list-style-type: none"> - повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що 																							

		<p>вивчаються;</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильні і вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
	4 «добре»	<ul style="list-style-type: none"> - студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
	3 «задовільно»	<ul style="list-style-type: none"> - студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
	2 «незадовільно»	<ul style="list-style-type: none"> - студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
Самостійна робота	<p>Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,3. Максимальна оцінка за тестування становить 30 балів.</p>	
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі (ЗМ):</p> <p>ЗМ 1. Поточний контроль (1-50 балів).</p> <p>ЗМ 2. Самостійна робота (1-30 балів).</p> <p>ЗМ 3. Індивідуальне завдання (1-20 балів).</p> <p>Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва,</p>	

	торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	<p>Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.</p> <p>Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Виконання індивідуального завдання «Розробка стратегії підприємства» оформляють у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті.

Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту.

8. Рекомендована література

1. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 272 с.
2. Економіка підприємства: навч. посіб. / [Л. Л. Лазебник та ін.] ; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2018. - 499 с.
3. Клівець П.Г. Стратегія підприємства: Навчальний посібник.- К: "Академія видав", 2007.- 320с.- (Альма-матер).
4. Кусумано Майкл А. Стратегії геніїв. П'ять найважливіших уроків від Білла Гейтса, Енді Гроува та Стіва Джобса. [пер. з англ. С. Новікової]. 4-те вид. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. 256 с.
5. Розвиток бізнесу: стратегія, проектування, організація та діяльність фірми (тестові завдання) / [З. М. Залога та ін.] ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Екон. ф-т, Каф. економіки підприємства. - Львів : Растр - 7, 2018. - 284 с.
6. Стратегічний маркетинг : навч. посіб. / [Я. С. Ларіна та ін. ; за ред. Я. С. Ларіної]. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 363 с.

Інформаційні ресурси:

1. Компанія інтелектуальних технологій . URL: <https://kint.com.ua/ua/biznes-trenazher-vial>

2. Кейси. Краща практика. URL: <http://www.management.com.ua/cases/>
3. . Бизнес-кейсы. URL: <http://www.mbastrategy.ua/content/blogcategory/74/232/lang,Rus/>

Наукові публікації:

1. Македон, В. В., В. П. Валіков, and С. С. Федьора. "Удосконалення управління промисловими підприємствами на основі стратегій інноваційного розвитку." Європейський вектор економічного розвитку 1 (2019): 108-125. URL: <http://ir.duan.edu.ua/bitstream/123456789/2233/1/10.pdf>
2. Дергачова, В. В., and В. О. Мельник. "Теоретичні основи формування конкурентних стратегій підприємства." Актуальні проблеми економіки та управління 11 (2017). URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/7450/1/20170330_Cluster_P373-381.pdf
3. Каїра, Зоя, Олександр Ващенко, and Ольга Ващенко. "Цифрові технології маркетингових комунікацій у стратегіях малого підприємства." (2020). URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/28942/1/Kaira_Vashchenko_Vashchenko.pdf

Доцент кафедри підприємництва,
торгівлі та прикладної економіки

Володимир СТЕФІНІН